

AI kan i huvudsak vara till glädje för mänskligheten

Reid Hoffman och Greg Beato argumenterar för nyttan och fördelarna med utvecklingen av AI. Livet kan underlättas avsevärt av AI och det finns risker med alltför stor reglering.

Reid Hoffman, Greg Beato

Superagency: What Could Possibly Go Right with Our AI Future. Authors Equity (2025), 288 sidor.

Strömmen av litteratur om artificiell intelligens (AI) har fortsatt utan avbrott. Många av böckerna varnar för AI:s negativa konsekvenser och förutspår till och med katastrof. Det får publicitet i medier.

Reid Hoffmans och Greg Beatos bok *Superagency, What could possibly go right with our AI future* hör definitivt inte till denna kategori. Det är inte särskilt förvånande med tanke på att bokens huvudförfattare Hoffman är AI-företagare. Han har varit grundande styrelsemedlem i PayPal och medlem i dess verkställande ledning då bolaget såldes till eBay 2002. Han var likaså med om att grunda LinkedIn och har varit styrelsemedlem i Microsoft sedan 2017 då det sistnämnda bolaget köpte det förstnämnda.

Beato är teknologijournalist och har följt med teknikutvecklingen under de senaste trettio åren.

Hoffman konstaterar inledningsvis att han på grund av sin bakgrund blivit kritise-

Max Oker-Blom

är ekon.dr och jur.lic.
och associerad
forskare på Hanken.

rad för att vara partisk då det gäller sin syn på AI. Själv är han av diametralt motsatt uppfattning. Just för att han är djupt involverad i denna teknologi har han på nära håll kunnat följa med utvecklingen som skett, vilket enligt honom har stärkt hans engagemang och lett till att han investerat i och stött bolag och organisationer i branschen.

Han medger i och för sig att det är lätt att vara optimist om man utgår från ett långt perspektiv, vilket han alltså gör. Han menar nämligen att vi fortsatt är i början av denna nya teknologiska fas. Vidare betonar han betydelsen av den modellutveckling ChatGPT lade grunden till, nämligen den så kallade iterativa metoden, det vill säga en process som upprepar en serie steg med avsikt att förbättra resultatet. OpenAI inkluderade användarna i utvecklingen av sin språkmodell. I stället för att testa den bak-

om stängda dörrar inbjöd OpenAI publiken att delta i utvecklingsarbetet. Här valde man en annan väg än till exempel Googles DeepMind.¹

Grupper förutspår utvecklingen

Författarna delar personerna som påverkar och uttalar sig om AI i fyra grupper, nämligen *doomers*, *gloomers*, *zoomers* och *bloomers*. Den första gruppen förutspår att utvecklingen går mot superintelligenta autonoma AI:er, som inte längre bryr sig om mänskliga värderingar och till slut kan besluta att eliminera mänskligheten. Den andra, det vill säga *gloomers*, anser att den förstnämnda gruppen bidrar till att förstärka AI i stället för att koncentrera sig på det korta perspektivet och de risker AI medför, nämligen förlust av arbetstillfällen, desinformation på bred front och undergrävande av individuell autonomi. AI skall med andra ord kontrolleras noggrant och regleras av myndigheter.

Zoomers har en helt motsatt uppfattning. De menar att AI:s positiva utveckling klart överskuggar eventuella negativa effekter. De vill varken ha reglering eller statsstöd utan fritt fram för att utveckla AI.

Bloomers slutligen tror liksom *zoomers* på innovation och utveckling, men är inte helt emot reglering vid behov. De är övertygade om att ett iterativt tillvägagångssätt är det bästa. AI skall göras tillgängligt för olika användare för olika ändamål. De är liksom jordbrukare, konstaterar Hoffman, som anpassar sig efter omständigheterna och ändrar riktning om nödvändigt.

Hoffman räknar sig till den sistnämnda gruppen och med sitt involverade och iterativa, långsiktiga samt optimistiska perspektiv tar han sig tillsammans med Beato an de fördelar AI redan idag och inom en nära framtid kan erbjuda.

Med hjälp av AI kan man hantera informationsexplosionen. Författarna frågar sig

bland annat om det är värt att förhindra forskare att få hjälp av AI, att försinka utvecklingen av AI-tutorer, -hälsorådgivare eller -juridiska assistenter? Språkmodellerna hjälper också oss vanliga medborgare att försöka komma till rätta med det enorma informationsflöde vi dagligen utsätts för.

Författarna tar hjälp av historiska händelser och pekar bland annat på hur försöken att i England stoppa den industriella utvecklingen ledde till ekonomisk stagnation och teknologisk eftersläpning i jämförelse med andra länder i Europa.

Hoffman och Beato pekar på den hälsokris som pågår i USA och menar att AI kan erbjuda en möjlighet för snabbterapi för människor med mentala eller hälsoproblem. I stället för att vänta på terapeut eller läkare i flera månader kan AI bidra till att lindra krisen med över 50 000 självmord år 2022 i USA och drygt 100 000 drogpåverkade dödsfall.

Det kan nämnas att av ChatGPT:s 800 miljoner användare enligt uppgift redan 40 miljoner dagligen ställer modellen hälso-relaterade frågor.²

De argumenterar vidare att det inte alls är omänskligt att ha ett nära förhållande till icke-mänskliga varelser. Tänk bara, konstaterar de, på människors förhållande till Gud och barns relation med dockor och fantasi-vänner.

Klassisk win-win-situation

Argumentet om att de stora teknologibolagen de facto utnyttjar användarna avfärdar de med att notera att till exempel Metas inkomst per användare år 2023 var 44,60 dollar, medan enligt forskarna Erik Brynjolfsson och Avinash Collis var gemene Facebook-användare villig att avstå från service under en månad, till exempel e-post, till ett värde av 48 dollar. Åtminstone enligt dessa siffror handlar det om en klassisk

”De argumenterar vidare att det inte alls är omänskligt att ha ett nära förhållande till icke-mänskliga varelser. Tänk bara, konstaterar de, på människors förhållande till Gud och barns relation med dockor och fantasivänner.”

win-win-situation. Den allmänna bild som serveras handlar i stället om de stora teknologibolagens miljardvinster och att sju av tio av världens rikaste personer erhållit sin förmögenhet på grund av dessa.

Ett ytterligare argument för AI, hävdar författarna, är att man inte utnyttjar begränsade resurser då man tränar nya modeller med data. Här ”glömmer” de likväl bort att det behövs chips för att utveckla AI-modeller. Tillverkningen av chips kräver i sin tur sällsynta metaller och träningen av till exempel stora språkmodeller, generativ AI, mängder med energi i form av stora datahallar.³

Risken med att i allt för stor utsträckning reglera AI är att man styr utvecklingen med utgångspunkt i det förgångna eller med Hoffmans och Beatos ord ”The longer the law stays on the books, the more likely it is to fall into the trap of governing the present through the lens of the past”.

Testning och konkurrens

Det som ofta glöms bort är att de olika AI-modellerna utsätts för noggrann testning och jämförelse med, visserligen frivilligt överenskomna riktmärken (bench-

marks). Genom konkurrens slipas också en del felaktigheter bort. Det utvecklas dessutom ständigt program som avser att minska AI-modellernas ”hallucinationer”, et cetera. Dylig forskning pågår till exempel vid Aalto-universitetet.

Hoffman och Beato skär paralleller med utvecklingen av bilen. Trots många begränsningar såsom när det gäller hastighet, säkerhet och utsläpp har bilen underlättat livet på ett avgörande sätt. De föreställer sig med andra ord att en balanserad approach till AI skall fungera på samma sätt och i huvudsak vara till glädje för mänskligheten.

AI ur olika synvinklar

Oberoende av vilken grupp man råkar tillhöra är det naturligtvis viktigt att bekanta sig med olika språkmodeller och ta del av den omvälvande teknologiska utveckling som pågår. Som ett led i detta är det likaså bra att bekanta sig med AI ur olika synvinklar. Det må sedan vara frågan om böcker skrivna av doomers, gloomers, zoomers eller bloomers. Samtidigt är det skäl att observera av vem och för vem boken om AI skrivits. Superagency är skriven av två personer, av vilka åtminstone den ena, är och varit djupt involverad i utvecklingen av AI, för en i huvudsak amerikansk publik. Det gör den likväl inte på något sätt mindre läsvärd.

Boken pekar på ett åskådligt sätt hur vi med hjälp av AI kan utveckla oss själva, åtminstone i teknologisk mening.

¹T.ex. Max Oker-Blom, AI-konkurrens sedd inifrån – kampen mellan OpenAI och DeepMind, Ekonomiska Samfundets Tidskrift 2/2025 s. 54.

²Niclas Storås, Tekoöly ei ole lääkäri, mutta silti se vilkaisee, HS 18.1.2026 s. A 30.

³T.ex. Max Oker-Blom, Den artificiella intelligensens smärtpunkter, Ekonomiska Samfundets tidskrift 1/2025 s. 48.